

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/62/2018
Identifikačné číslo spisu:	2213222001
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2213222001.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo spore žalobkýň 1/ JE., trvalým pobytom v F., 2/ E., trvalým pobytom v F., 3/ Y., trvalým pobytom v S., proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond so sídlom v Bratislave, Búdková 36, o určenie neexistencie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11C/214/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27. júna 2017 sp. zn. 26Co/76/2016, 26Co/77/2016 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave z 27. júna 2017 sp. zn. 26Co/76/2016, 26Co/77/2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1.1. Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 6. júna 2014 č.k 14C/214/2013-386 určil, že žalovaná nie je vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na N. v katastrálnom území S. parc. č., zastavené plochy a nádvoria vo výmere 120 m² a parc.č. XXX/X orná pôda vo výmere XXXXX mX. Zároveň uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyniam trovy konania vo výške 99,50 eur spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku. Doplniacim rozsudkom č.k. 14C 214/2013-486 zo dňa 11.12.2015 vzájomný návrh žalovaného o určenie, že je vlastníkom uvedených nehnuteľností zamietol.

1.2. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žaloba bola odôvodnená potrebou autoritatívneho určenia súdom, či tu vlastnícke právo je alebo nie je z dôvodu existencie duplicitného zápisu. Žalobcovia dôvodili, že v kolónii Z. v katastri S. od roku 1924, začalo prebiehať pridelovanie pôdy z titulu prvej československej pozemkovej reformy podľa zákona záborového č. 215/1919 Sb., zákona náhradového č. 329/1920Sb. a zákona pridelového č. 81/1920Sb. V zmysle týchto predpisov bol statok veľkostatkára grófa T. zabraný, rozparcelovaný a prerozdelený medzi viacerých prídelcov. Medzi nimi boli aj ich právni predchodcovia C..k s manželkou Y. 1.3. Výhodnotením vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyne síce nepredložili súdu prídelovú listinu, resp. výmer, ktorými by preukázali vlastnícke právo ich právnych predchodcov k sporným nehnuteľnostiam, avšak v žalobe uviedli, že prídelové výmery

existovali, ale v súčasnosti ich už nevedia predložiť. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 28Cdo/385/2003, v ktorom bolo vyslovené, že pokiaľ v konaní nie je predložený výmer, resp. prídelová listina, je potrebné hodnotiť celkové prídelové konanie súd prvej inštancie zhodnotil celkové prídelové konanie. Súd prvej inštancie vychádzal zo všetkých predložených dôkazov a zistil, že takéto prídelové konanie aj vzhľadom na potvrdenie Kolonizačného referátu z 16. mája 1933, konečný záznam zmien za rok 1926 a za rok 1931 a žiadosti Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 18. augusta 1932 (č.l. 27) adresovanej Štátnemu pozemkovému úradu v Prahe, že Štátny pozemkový úrad v Bratislave rozhodnutím, č.j. 215.531/31-IV schválil zámenu parciel tak, že X. získal roľu o výmere 50.439 ha (parc. 427) a R. parcelu zvyškového statku Z. roľu o výmere 50.439ha, s istotou prebiehalo. Súd prvej inštancie uviedol s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Československej republiky z 10. marca 1928, sp.zn. Rv I 783/1927, Vážny č. 7862, že československé právo spočíva na adsignačnej teórii, prídelovej, keďže nadobudnutie pôdy sa uskutočňuje jeho priznaním povinnou stranou -správnym aktom (bez potreby vkladu). Za týmto účelom bola právny predchodcami žalobkyni zaplatená aj prídelová cena, čo potvrdil aj Daňový úrad Dunajská Streda (č.l. 72), keď oznámil, že neevduje nedoplatky vzniknuté z nezaplatenia prídelovej ceny za prídel na meno R. a manž. Y. z kolónie Z. Súd prvej inštancie vzhľadom na všetky okolnosti prípadu dospel k záveru, že štát nemohol byť dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností, nakoľko vedel, resp. musel vedieť o tom, že predmetné nehnuteľnosti boli dotknuté prídelovými konaniami (napr. aj č.l. 320), preto dopĺňajúcim rozsudkom zo dňa 11. decembra 2015 č.k. 14C/214/2013-476 vzájomný návrh žalovanej, v ktorom tvrdila, že z jej strany došlo k vydržaniu sporných nehnuteľností, pretože mala sporné nehnuteľnosti v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desať rokov, zamietol.

2. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 27. júna 2017 sp. zn. 26Co/76/2016, 26Co/77/2016 na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a rovnako potvrdil aj doplniaci rozsudok č.k. 14C/214/2013-486 zo dňa 11. decembra 2015 a žalobkyniam 1/, 2/, a 3/ priznal náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil a vec správne právne posúdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd uviedol, že nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. Dôvody predstreté súdom prvej inštancie považoval za dostatočne presvedčivé, ale aj napriek tomu pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie doplnil, že v danej veci sa nepochybne jedná o duplicitné vlastníctvo, kde bola na mieste procesná prípustnosť oboch návrhov, t.j. tak žalobkyni ako aj žalovanej (vzájomný návrh) a kde logicky pri vyhovení jednému z nich musel byť druhý zamietnutý, nakoľko súd prvej inštancie k takémuto záveru dospel po skúmaní vecnej opodstatnenosti žalobného určovacieho návrhu žalobkyni, ako aj protižaloby žalovanej. Odvolací súd sa rovnako stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie ohľadne poukázania na rozhodnutie súdu sp.zn. 22Cdo/2367/2002 Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré odkazovalo na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 2 Cdon 178/97, publikovanom pod R 35/1998 v Sbíre soudních rozhodnutí a stanovisek, kde bolo vyslovené, že vlastníctvo k pridelenému majetku sa v dobách platnosti občianskeho zákonníka z roku 1811 nadobúdalo už na základe rozhodnutia o prídele. Na podporu vyššie uvedeného odvolací súd poukázal na § 1 ods. 1 Nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1946 Sb.n. SNR zo dňa 5. septembra 1946, v zmysle ktorého Poverenie podošospodárstva a pozemkovej reformy môže ešte pred zaplatením prídelovej ceny (§ 19 nar. č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. SNR) vydávať prídelcom (§ 6 až 11 nar. č. 104/1945 Sb. n. SNR) výmery o vlastníctve pôdy prídelnej im podľa Nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR a podľa ods. 2 výmer o vlastníctve pôdy je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej podošospodárskej nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný knižný súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia. Z uvedeného vyplýva, že k nadobudnutiu vlastníctva k podošospodárskemu majetku prídelcom sa nevyžadoval vklad do pozemkových kníh, pretože samotný výmer o vlastníctve pôdy bol dokladom o vlastníctve pôdy, pričom v danom prípade to bolo rozhodnutie o prídele tzn., že k prechodu vlastníctva prídelom došlo

rozhodnutím úradu, a to bez toho, aby bola potrebná intabulácia. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04), a preto sa nestotožnil odvolací súd s názorom žalovanej ohľadne toho, že súd prvej inštancie svojimi rozhodnutiami v súvislosti s tým zasiahol do práva na súdnu ochranu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky. Ohľadne námietok vo vzťahu k doplniacemu rozsudku odvolací súd uviedol, že nakoľko tu nebol logický ani vecný rozpor medzi vzájomným návrhom žalovanej a odôvodnením dopĺňajúceho rozsudku súdu prvej inštancie a to aj vo vzťahu k rozsudku vo veci samej zo dňa 6. júna 2014, odvolací súd nevidel žiaden dôvod neakceptovať záver súdu prvej inštancie o zamietnutí nedôvodnosti žalobného nároku žalovanej uplatneného návrhom.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu jeho výroku I., podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/, § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP. Navrhoval, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu žalobcov zamietne a vzájomnej žalobe žalovanej v celom rozsahu vyhovie, ev. aby dovolaním napadnutý rozsudok zrušil. Namietal, že súd prvej inštancie uznal žalobkyne za vlastníčky sporných nehnuteľností aj napriek tomu, že v konaní nebola nimi predložená prídelová listina resp. výmer, ktorým by preukázali ich vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Žalovaný sa nestotožnil s názorom uvedeným súdmi nižšej inštancie, že pokiaľ v konaní nie je predložený výmer resp. prídelová listina, je potrebné hodnotiť celkové prídelové konanie, pričom opätovne argumentoval odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2 Cdo 240/2008 zo dňa 25.05.2010, podľa ktorého sa na preukázanie vlastnického práva prídelcu z prvej pozemkovej reformy vyžadovalo predloženie riadneho t.j. vkladu schopného rozhodnutia o prídele. Výtýkal odvolaciemu súdu, že sa nezaoberal tým, že na preukázanie nadobudnutia vlastnického práva prídelom v rámci prvej pozemkovej reformy sa vyžaduje preukázanie vydania vkladu schopného rozhodnutia o prídele, vydaného na to kompetentným orgánom, vzťahujúceho sa na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu. Za predpokladu, ak prvostupňový, aj odvolací súd zhodne dospeli k záveru, že pre vznik vlastnického práva v rámci prvej pozemkovej reformy sa nevyžadovala intabulácia, ale vlastnícke právo zakladalo už samotné rozhodnutie štátneho pozemkového úradu o prídele, ktoré bolo vkladu schopnou listinou, nemožno, pri aktuálnom nedisponovaní týmto rozhodnutím a pri nepreukázaní vydania a existencie takéhoto rozhodnutia so všetkými náležitosťami vyžadovanými pre vkladu schopnú listinu, dospieť k záveru, že takéto rozhodnutie bolo vydané, nebolo rozhodnutím nulitným a týkalo sa nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Skutočnosť, že z predložených dôkazov bolo zistené, že prídelové konanie s istotou prebiehalo a že daňový úrad neeviduje nedoplatok prídelovej, neodôvodňuje záver o tom, že v rámci prídelového konania došlo k vydaniu vkladu schopnej listiny - rozhodnutia štátneho pozemkového úradu o prídele, opatreného schvaľovacou doložkou. Podľa žalovaného ani súd prvej inštancie, ani odvolací súd v odôvodneniach rozsudkov neuvádzajú, že by z vykonaného dokazovania vyplynulo, že bolo vydané rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu ako vkladu schopná listina v rozsahu nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Mal za to, že súdy nižšej inštancie sa vôbec nezaoberali argumentáciou a s odôvodnením použitým v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Sžo 137/2010 a 2Sžo 219/2009, v ktorých sa posudzovalo nadobudnutie vlastníctva prídelom v rámci prvej pozemkovej reformy. Uvedeným postupom, a to nevysporiadaním sa s právnou argumentáciou žalovaného, neodôvodnením rozsudku v časti argumentácie uplatnenej žalovaným, došlo, podľa názoru žalovaného, k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

3.2. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalovaný uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to otázky, či: a/ pre nadobudnutie vlastnického práva v rámci prvej pozemkovej reformy na základe rozhodnutia o prídele sa vyžadoval vklad vlastnického práva do pozemkovej knihy; b/ je možné preukázať nadobudnutie vlastnického práva bez predloženia rozhodnutia o prídele; c/ je možné preukázať nadobudnutie vlastnického práva bez preukázania vydania rozhodnutia o prídele; d/ je možné preukázať nadobudnutie vlastnického práva bez oboznámenia sa s obsahom rozhodnutia o prídele; e/ technické podklady prídelového konania sú spôsobilé preukázať platné pridelenie nehnuteľností. Vzhľadom na hore uvedené, žalovaný zotrval na právnom názore, že vlastnícke právo v prvej pozemkovej reforme mohlo založiť jedine rozhodnutie štátneho pozemkového úradu o prídele vybavené náležitosťami priznávajúcimi mu charakter vkladu schopnej listiny a to za stavu, keď

vlastnícke právo, ktoré malo byť založené rozhodnutím o prídelení nebolo zapísané do pozemkovej knihy; listina, ktorá mala založiť toto vlastnícke právo nie je k dispozícii a následne ani vydanie konečného rozhodnutia Štátneho pozemkového úradu o prídelení ako vkladu schopnej listiny nebolo v konaní predložené. Pokiaľ ide o nadobudnutie vlastníckeho práva žalovanej k dotknutým nehnuteľnostiam na základe rozhodnutia Okresného národného výboru v Šamoríne z roku 1957, žalovaný ho považuje za platné. Súčasne odmietol konštatovanie súdu prvej inštancie, že v čase vydania konfiškačného rozhodnutia v ňom uvedené nehnuteľnosti vlastnícky patrili iným osobám (prídelcom), nakoľko prídelcovia neosvedčili svoje vlastníctvo predložením žiadnej prídelovej listiny. Nakoľko v konaní bolo spochybnené samotné nadobudnutie vlastníckeho práva žalovanej na základe rozhodnutia Okresného národného výboru v Šamoríne z 15.03.1957 č. Pôd. 8 - 2466/57 o pridelení pôvodnej PK parcely š. 428 do vlastníctva Čsl. štátu a odovzdání do operatívnej správy Štátneho majetku, n.p. Hubice, žalovaný zotrval na právnej argumentácii, uplatnenej už v prvostupňovom konaní, že vlastnícke právo štátu je možné, okrem uvedeného rozhodnutia, odvodiť aj z titulu jeho vydržania podľa § 134 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a vzájomnej žalobe žalovanej v celom rozsahu vyhovie, ev. aby napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu.

4. Žalobkyne sa vyjadrili k podanému dovolaniu a navrhli dovolanie žalovaného zamietnuť ako nedôvodné. V rámci svojho rozsiahleho svojho stanoviska uviedli právne závery, ktoré už odzneli v rámci základného konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

6. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP a namieta nedostatočné odôvodnenie (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, zároveň vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP namieta, že súdy nižšej inštancie sa nezaoberali ním uplatnenou argumentáciou opierajúcou sa o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 240/2008 z 25. mája 2010 spočívajúcej v tom, že na preukázanie nadobudnutia vlastníckeho práva prídelom v rámci prvej pozemkovej reformy sa vyžaduje preukázanie vydania vkladu schopného rozhodnutia o prídelení vydaného kompetentným orgánom, vzťahujúceho sa na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. Rovnako sa súdy nižšej inštancie vôbec nezaoberali argumentáciou a s odôvodnením použitým v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Sžo 137/2010 a 2Sžo 219/2009, v ktorých sa posudzovalo nadobudnutie vlastníctva prídelom v rámci prvej pozemkovej reformy.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdov navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutia súdov nižších inštancií neobsahujú náležitosti uvedené v § 393 ods. 2 CSP (predtým §

157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.), sú nepreskúmateľné.

10. Žalovaný argumentoval tým, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu Slovenskej republiky je konštantná v názore, podľa ktorého na preukázanie nadobudnutia vlastníckeho práva prídelenom v rámci prvej pozemkovej reformy sa vyžadovalo preukázanie vydania vkladu schopného rozhodnutia o prídelení, vydaného na to kompetentným orgánom (Štátnym pozemkovým úradom), vzťahujúceho sa na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu. Bez oboznámenia sa s obsahom takéhoto rozhodnutia nie je možné ustáliť, či toto rozhodnutie nebolo rozhodnutím nulitným a či bolo spôsobilé založiť vlastnícke právo právnych predchodcov. V tejto súvislosti poukazoval na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Napriek tomu sa sudy v základnom konaní názorom vysloveným v týchto rozhodnutiach nevysporiadali.

11.1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. 6 Sžo 137/2010 dospel k záveru, že „pokiaľ v konaní na základe prvej pozemkovej reformy došlo ku skutočnému záboru podľa § 1 zákona č. 215/1919 Zb. táto skutočnosť bola zapísaná do pozemkovej knihy ako poznámka nemajúca za následok zmenu vlastníctva, ale obmedzujúca s nakladaním predmetu vlastníctva, len štát a teda pozemkové úrady z poverenia štátu mali právo pridelovať zabratú pôdu a to rozhodnutím a až právoplatné rozhodnutie o prídelení bolo možné považovať za vkladu schopnú listinu pre zápis do pozemkovej knihy. Register prídelení, súhlas nadobúdateľov, geometrický - polohopisný plán, ako aj listinu prítomných a sumárny výkaz delených parciel možno teda považovať len za technické podklady vypracované za účelom uskutočnenia prídeleného procesu, výsledkom ktorého malo byť vydanie rozhodnutia o prídelení, ktoré by následne mohol pozemkový úrad zapísať do pozemkovej knihy.“

11.2. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 240/2008 z 25. mája 2010, bola primárne riešená dovolacia otázka možnosti obce nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti obcou vydržaním s ohľadom na dovoláciu otázku spočívajúcu v tom, či po roku 1945 až do roku 1990 mohli obce nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti vydržaním so zreteľom na nariadenie predsedníctva SNR č. 26/1945 (zo 7. apríla 1945) o národných výboroch, so zreteľom na zákon o majetku obcí č. 138/1991 Zb., ktorý v § 2 predpokladal prechod vlastníctva na obce. V odôvodnení vyslovil názor aj na možnosť nadobudnutia vlastníctva k pozemkom prídelenom podľa zák.č. 81/1920Sb., v zmysle ktorého pre nadobudnutie vlastníctva je rozhodujúce preukázanie rozhodnutia o prídelení, toto vlastníctva však nepreukazujú iné listiny s prebiehajúcim prídeleným konaním súvisiace (výpisy z parcelného protokolu, uznesenie Obecné zastupiteľstva o tom aby pozemky zabrané boli v spoluvlastníctve všetkých občanov obce) ani splatenie prídelenia

11.3. V rozhodnutí sp.zn. 2Sžo 219/2009 z 22.apríla 2010 najvyšší súd riešil otázku reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z.z., pričom reštituent svoje vlastnícke právo mal zapísané v pozemno-knižnej vložke a stratil ho v dôsledku konfiškácie podľa § 1 ods.1 písm.b/ nariadenia č. 104/1945 Sb.

12.1. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný. Predovšetkým nie je zrejmé z akej skutočnosti bolo vyvedené vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkýň. Nakoľko v odôvodnení súdu prvej inštancie je odkaz na žiadosť Kolonizačného referátu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 18. augusta 1932 (č.l. 27) adresovanej Štátnemu pozemkovému úradu v Prahe, z ktorého vyplýva, že Štátny pozemkový úrad v Bratislave rozhodnutím, č.j. 215.531/31-IV schválil zámenu parciel tak, že X. získal roľu o výmere XX.XXX ha (427) a R.. parcelu zvyškového statku Z. roľu o výmere XX.XXX ha, pričom predmetnou listinou Kolonizačný referát žiadal o vykonanie zmeny v technickom elaboráte a teda z uvedeného vyplýva iba to, že prídelené konanie , predmetom ktorého bola parc.č. 248/18, roľa o výmere 50.439 ha prebiehalo.; výmer však predložený stranami nebol. Avšak súd prvej inštancie následne odkazuje na právnu úpravu týkajúcu sa nadobudnutia vlastníckeho práva na základe prídeleného konania, ktorého výsledkom je vydanie prídelenovej listiny preukazujúcej nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Teda z rozhodnutia nevyplýva či súd rozhodol o vzniku vlastníckeho práva žalobkýň na základe vyššie uvedeného rozhodnutia o schválenej zámene alebo na základe rozhodnutia o prídelení (čo napokon súd ani explicitne nevyslovil) alebo len na základe zhodnotenia celého prídeleného konania bez

existencie pridelovej listiny. Pričom išlo o rozhodujúcu skutočnosť, pretože jej absencia spôsobuje nemožnosť preskúmania vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia z hľadiska právneho posúdenia s ohľadom na položené dovolacie otázky. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, bez toho, aby napravnú vnútornú rozpornosť jeho rozhodnutia. Až po jednoznačnom označení skutočnosti, na ktorej je založené vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkyní.

12.2. Odvolací súd sa nevydaril ani k rozhodnutiam najvyššieho súdu uvedeným v bode 11.1.a 11.2., pričom ide o rozhodnutia, ktoré riešili právnu otázku súvisiacu s meritom veci a ide o rozhodnutia, ktoré dovolateľ v odvolaní namietal. Najvyšší súd Slovenskej republiky je najvyššou súdnou autoritou všeobecného súdnictva Slovenskej republiky, preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu sa so závermi vyslovenými v uvedených rozhodnutiach a v prípade odklonu od nich svoj názor náležite vyargumentovať (čl.2, §220 ods.2 CSP).

13. Čo sa týka rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 28Cdo 385/2003, na ktoré poukázal súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia a odvolací súd sa s ním rovnako stotožnil, dovolací súd konštatuje, že dané rozhodnutie nie je aplikovateľné na prejednávajúcu vec. Uvedené rozhodnutie rozoberá problematiku vzniku vlastníctva v dôsledku držby založenej v rámci zahájeného pridelového konania podľa dekrétu prezidenta republiky č. 28/1945 Sb., o osídlení poľnohospodárskej pôdy Nemcov, Maďarov a iných nepriateľov štátu, a v tejto súvislosti i výkladu ustanovenia § 5 tohto dekrétu. Okrem toho dovolací súd konštatuje, že rozhodnutia najvyšších súdov iných štátov netvorí ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít ako to má na mysli čl.2, resp. § 220 ods.2 CSP. Použitie a osvojenie si právnych názorov tam vyslovených je prípustné, súd však v odôvodnení musí bližšie svoj názor rozviesť.

14. Pokiaľ odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie citoval aj o rozhodnutie NS z 10. marca 1928, sp.zn. Rv I 7863/1927, Vážny č. 7862., v tomto smere možno iba konštatovať, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva v rozhodnom období postačoval samotný správny akt bez potreby intabulácie. Toto rozhodnutie je využiteľné v tom prípade, ak by vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkyní súdy v základnom konaní odvodzovali z rozhodnutia o prúde (bližšej špecifikovanom ohľadom predmetu prúde a subjektu, ktorý ho vydal), čo preskúmané rozhodnutia však neobsahujú.

15. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

16. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu uznesením zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

17. Pre úplnosť treba dodať, že ak dovolací súd dospeje k záveru o existencii niektorej z väd vymenovaných v ustanovení § 420 CSP (tak, ako tomu bolo v tomto prípade), ďalej sa už vecou z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia nezaobrá.

18. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.